

Mitä näistä tiedoista jo kerätään organisaatiossa tai olisivat helppoja jatkossa kerätä?

-Avoin saatavuus -Pysyvä osoite -Rinnakkaistallennettu

Avoin saatavuus (kyllä/ei), julkaisukanavia oa-status, lisenssi, mahdollinen pysyvä tunniste, rinnakkaistallennus.

Kerätään: tämän hetkinen oa-status osana julkaisukanavan oa-statusta.

OY:ssa ja JYU:ssa kerätään OA-tieto, hybriditieto, rt-tieto, pysyvä osoite, rt-osoite. JYU:ssa jatkossa myös embargo.

avoin saatavuus, pysyvä osoite, rinnakkaistallennus, rinnakkaistallennettu versio, rinnakkaistallennetun osoite,

Kaikki mitä Justuksen kautta pystyy ilmoittamaan/keräämään

OKMn tiedonkeruun pakollisten lisäksi lisenssikoodi jos löytyy, pysyvä osoite, embargoaika, APC maksut

Rinnakkaistallennustiedot, jos julkaisu rinnakkaistallennetaan itse.

Embargotiedot.

Mitä näistä tiedoista jo kerätään organisaatiossa tai olisivat helppoja jatkossa kerätä?

Lisenssitieto pääasiassa A1-A4 ja C tyypeistä. Muilta tyypeiltä vielä hankalampi tietää ja usein all rights reserved.

Kerätään: AvoinSaatavuusKytkin, AvoinSaatavuusKoodi, PysyväOsoiteTeksti, RinnakkaistallennettuKytkin, RinnakkaistallennusVersioKoodi, RinnakkaistallennusOsoiteTeksti
Onnistuisi: RinnakkaistallennusEmbargoPvm, PreprintKytkin, PreprintOsoiteTeksti

Kytkin, koodi, pysyvä osoite, rinnakkaistallennettu-kytkin, rinnakkaistallenteen versio, rinnakkaistallenteen lisenssi, embargo, rinnakkaistallenteen osoite

Pysyvät tunnisteet käytössä alle 10% julkaisuista

Virran tietomallissa tällä hetkellä olevat tiedot kerätään.

OKM:n pakolliset avoin saatavuus tiedot kerätään tutkimustietojärjestelmään, viivästetyn OA:n kerääminen onnistuu mutta vaatii takan määritelmän.

Jo kerätään, Turun yliopisto: Avoin saatavuus - koodi Rinnakkaistallennuskytkin Pysyvä osoite Teksti
Mitkä olisivat helppoja kerätä jatkossa? CC-lisenssi on helppo kerätä, jos se sisältyy kustantajan PDF:ään.

Kerätään avointen julkaisujen verkko-osoite julkaistutiedonkeruussa riippumatta osoitteen muodosta ja julkaisun oa-tyypistä.

Ei kerätä apc tietoa- näitä ei ole tai todella vähän.

Mitä näistä tiedoista jo kerätään organisaatiossa tai olisivat helppoja jatkossa kerätä?

Rinnakkaistallennustieto pyritään keräämään ja yleensä samalla versiotieto olisi helppo lisätä

Kaikki muut paitsi julkaisumaksu olisivat helppoja (jos AvoinSaatavuusKoodi päätellään CSC:llä)

Preprinttejä ei huomioida tällä hetkellä.

Jos organisaatiossa on yhdistetty julkaisutietojen tallentaminen ja rinnakkaistallentaminen samaan prosessiin, myös muiden uusien tietojen keruu onnistuu. Prosessit on tällä eriytetty osassa organisaatioita.

Rinnakkaistallentamisessa toistetaan kustantajan lisenssi. Onko muuta vaihtoehtoa? Voisiko preprintille antaa lisenssin jos niitä tallennettaisiin?

APC-tietojen keräämiseen ei ole vielä toimintamallia. Maksutieto kysytään jatkossa Justuksessa, eikö vain?

Kerätään pakolliset tiedot, raportointi Justuksella.

Jos on rinnakkaistallenne yleensä on myös embargopäivä tiedossa.

Unpaywallin pdf.linkki juuliin

Mitä näistä tiedoista jo kerätään organisaatiossa tai olisivat helppoja jatkossa kerätä?

AMK: kaikki kerätään.
Tutkimuslaitos: osa kerätään,
kaikki olisi mahdollista kerätä

Mitkä tiedot tuottavat mahdollisesti ongelmia?

Lisenssi jos ei oman organisaation julkaisu, vaatii selvittämistä
Preprint, hankala selvittää

Kaikki tiedot periaatteessa mahdollista selvittää, mutta vaikuttaa merkittävästi tiedonkeruun prosesseihin.

Avoin saatavuus -julkaisumaksun yhteyteen tarvitaan myös maksuvuosikenttä, joka voi olla eri kuin artikkelin julkaisuvuosi.

APC maksut - lisenssikoodit, ei aina löydy

Lisenssikoodi, AvoinSaatavuusJulkaisumaksu, RinnakkaistallennusLisenssiKoodi, PreprintLisenssiKoodi vaativat yliopiston sisäisten käytäntöjen luomista

AvoinSaatavuusJulkaisumaksu -tietoon ei ole pääsyä kaikilla kirjaston tutkimustietoja käsittelevillä henkilöillä, joten julkaisun validointi jää helposti roikkumaan. CC-tiedot ovat joskus kustantajan sivuilla vaikeasti löydettävissä.

Julkaisumaksut. Tiedot eivät aina ole julkisesti saatavilla.

Nykyisetkin tiedot tuottavat vaikeuksia, kun kirjoittajat/tekijät ilmoittavat itse julkaisuja. Käsitteet ovat tieteellisten julkaisujen maailmasta, eivätkä aina sovi esim. ammatilisiin tai yleistajuisiin julkaisuihin, joita amkeissa tehdään.

Julkaisun lisenssin selvittäminen tai päättelemine

Mitkä tiedot tuottavat mahdollisesti ongelmia?

Validoija ei voi aina tietää, onko tutkijan lähettämä word-muotoinen rinnakkaistallenne preprint vai final draft, mikä aiheuttaa selvitystyötä. Tutkija ei aina itsekään ole selvillä versioiden eroista.

Mahdollisesti ongelmia/väärinymmärryksiä voi tiedontallentajille tuottaa rinnakkaistallennuksen ja preprintin erottaminen toisistaan. Määriteltävä tarkasti.

RinnakkaistallennusLisenssiKoodi ja Preprint-LisenssiKoodi: Jollei kustantajan versiossa ole lisenssikoodia, sitä ei saada eikä sitä silloin voida kiinnittää julkaisulle

Julkaisumaksutieto.
Kirjoittajamaksujen tietoja ei yliopistossamme kerätä.

Julkaisumaksujen keruu tuottaa ongelmia niissä organisaatioissa, joissa pääsy taloustietoihin on rajoitettu eikä ole sovittu yhteistä toimintatapaa.

APC-kirjoittajamaksueurojen todenmukaisuus (ei ole välttämättä selvää, mikä osuus kaikista maksuista on kirjoittajamaksua)

Osassa organisaatioita uudet tiedonkeruuelementit vaativat tutkimustietojärjestelmän merkittävää kehittämistyötä.

Rinnakkaistallennetun julkaisun lisenssi: lisenssiä ei ole tiedossa. Esim. ammatilliset tai suurelle yleisölle suunnatut julkaisut

Mahdolliset muutokset saattavat aiheuttaa ristiriitoja, esim. OA-tieto eri organisaatioiden järjestelmien välillä (yhteisjulkaisut tms.)

Mitkä tiedot tuottavat mahdollisesti ongelmia?

Maksutietojen saaminen tulisi aivan uutena asiana.

APC-maksutietoja ei toistaiseksi kerätä

Mitä tietoja tietomalliluonnoksesta puuttuu?

-

Ei puutu mitään.

En keksi lisättävää

Kattava, ei näyttäisi puuttuvan mitään.

Avoin saatavuus -
julkaisumaksun maksuvuosi

APC-maksun maksuvuosi puuttuu, koska voi olla eri kuin artikkelin julkaisuvuosi. Kentän lisääminen on tärkeää yhteensopivuusnäkökulmasta, koska maksuvuosi tarvitaan esim. OpenAPC-järjestelmään.

Aikaleimaformaattit mielellään standardinmukaisesti (ISO 8601).

Ei puutteita

Pitäisi ihan näkyvästikin ilmoittaa että verkko-osoitteet voivat olla myös muita kuin pysyviin tunnistisiin perustuvia, vaikka niitä toki tulisi suosia. Kaikissa julkaisukanavissa tällaisia ei ole.

Mitä tietoja tietomalliluonnoksesta puuttuu?

Kaikkia erityisesti open access -lehdissä julkaistuja artikkeleita ei ole lisensoitu lainkaan, pitäisikö olla vaihtoehto = ei lisenssiä.

Rahoittajatieto puuttuu, erityisesti Suomen Akatemia on kiinnostunut rahoittamien hankkeidensa julkaisujen avoin saatavuus - tiedoista.

Monissa, esim. ammatillisissa julkaisuissa ei käytetä pysyviä verkko-osoitteita tai ei käytetä lisenssejä.

Muita kommentteja?

Avoimuudesta maksaminen, hankala selvittää kun ei makseta organisaatiossa keskitetysti vaan tutkimushankkeet maksavat tapauskohtaisesti
Julkaisukanavan OA-status kaipa määrittelyä, mikä täyttää OA-julkaisukanavan ehdot

Artikkelimaksutietojen keruu olisi erittäin hyödyllistä myös omalle organisaatiollemme: tällä hetkellä artikkelimaksuista saadaan tietoa vain siten, että taloushallinto etsii laskuista tietoja maksetuista artikkelimaksuista.

Kenttien erot ovat joiltakin osin varsin hienovaraisia ja voivat vaatia selitystä (esim. AvoinSaatavuusKytkin vs AvoinSaatavuusKoodi ja Rinnakkaistallenne vs. PrePrint).

Unpaywallin käyttöä mietittävä. Tuloksiin suhtauduttava varauksella.

Viivästetty-OA on erittäin tarpeellinen määrite.

APC-maksu euroina. Entä jos tieto muussa valuutassa?

Onko kerättävä tietoa jo liikaa? Hidastaako julkaisutiedonkeruun prosesseja?

Ei vastausta -kentän käyttö kohdassa AvoinSaatavuusKoodi

Kentän PysyväOsoiteTeksti selitteen suluissa oleva osuus on vitheellinen (osoitteesta löytyvä kustantajan versio voi olla käyttörajattu, mutta se voi myös olla avoin)

Muita kommentteja?

Eri versioihin liittyvät lisenssikoodien listat eivät ole täydellisiä - ovatko nämä yleisimmät lisenssit; menevätkö muut CC-lisenssien variantit kohtaan "muu lisenssi?"

on outo, sillä se voi muuttua ajan myötä. Jos organisaation pitää huolehtia kentän sisällöstä, siitä seuraa seuraamis- ja päivitysvervoite. Automatisointi?

Pikku detalji: Kentät
RinnakkaisTallennusEmbargoPvm: "embargoaika raukeaa" po. "embargoaika päättyy"

Voisiko CC-lisenssitiedot saada jostain suoraan, esim. OpenAPC-palvelusta?

RinnakkaistallennusEmbargo: Vaihtoehdoksi myös No embargo - open access, jos OA- tai hybridiartikkeliYhteisjulkaisuille tarpeen määritellä sääntö embargopäivämäärän säätämiseksi: kirjataanko embargo esim. tasan 12 kk ilmestymispäivästä jne?

Uuteen tietomalliin siirtyminen vaatii osassa organisaatioita merkittäviä lisäresurssointia kirjasto/IT-palveluihin. Ohjeistus uuteen malliin siirtymiseen tulisi tulla organisaatioille ministeriön tasolla.

Kokonaisuutena avoin saatavuus -tietojen kattavampi kerääminen on hyvä asia!